

OBZORNIK ZDRAVSTVENE NEGE

REVIJA ZBORNICE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE –
ZVEZE STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER,
BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

SLOVENIAN NURSING REVIEW

JOURNAL OF THE NURSES AND MIDWIVES ASSOCIATION OF SLOVENIA

Leto/Year **2013** Letnik/Volume **47**

KAZALO/CONTENTS

Glavna in odgovorna urednica/*Editor in Chief and Managing Editor*

izr. prof. dr. Brigita Skela Savič, viš. med. ses., univ. dipl. org.

Urednica, izvršna urednica/*Editor, Executive Editor*

pred. Andreja Mihelič Zajec, viš. med. ses., univ. dipl. org.

Urednica, spletna urednica/*Editor, Web Editor*

viš. pred. dr. Ema Dornik, viš. med. ses., prof. zdr. vzg.

Uredniški odbor/*Editorial Board*

**izr. prof. dr. Brigita Skela Savič, pred. Andreja Mihelič Zajec, viš. pred. dr. Ema Dornik,
viš. pred. mag. Mateja Lorber, doc. dr. Melita Peršolja Černe, viš. pred. mag. Branko Bregar**

Lektorica za slovenščino/*Reader for Slovenian*

Ana Božič

Lektorica za angleščino/*Reader for English*

Tina Levec

Ustanovitelj in izdajatelj/*Founded and published by*

Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije/*The Nurses and Midwives Association of Slovenia*

Tisk in prelom/*Designed and printed by*

Tiskarna knjigoveznica Radovljica

UVODNIK/LEADING ARTICLE

Publiciranje v zdravstveni negi: rezultati bodo prišli s pridobivanjem znanj in spodbudami
Publishing in nursing: knowledge acquisition and incentives will yield results
Brigita Skela Savič

5

Zdravstvena nega v pričakovanju reform sistema zdravstvenega varstva
Nursing in anticipation of health care reforms
Branko Bregar

132

Vloga menedžmenta zdravstvene nege na področju akreditacij bolnišnic
The role of nursing management in the field of hospital accreditations
Dragica Blatnik

220

Regulacija poklicev v zdravstveni in babiški negi - varnost za paciente in izvajalce
Regulation of the nursing and midwifery professions - safety for patients and healthcare providers
Andrej Vojnovič, Darinka Klemenc

296

ČLANKI/ARTICLES

Ocena vodstvenih kompetenc na področju etike za vodje v zdravstveni negi
Assessment of leadership competencies in the field of ethics for nursing care leaders
Andreja Kvas, Janko Seljak

8

Pomen vključevanja zaposlenih v zdravstveni negi pri oblikovanju politike zdravstvenega sistema
Importance of nursing employees' participation in health care policy development
Branko Bregar, Brigita Skela Savič

18

Analiza potreb po uporabi simulacij v procesu vseživljenjskega učenja medicinskih sester
Needs analysis on lifelong simulation-based learning of nurses
Boštjan Žvanut, Sandi Jurgec, Igor Karnjuš

28

Učinkovitost komunikacije diplomiranih in srednjih medicinskih sester z dementnimi
bolniki v psihiatričnih bolnišnicah
Communication effectiveness between graduate or secondary school nurses and dementia
patients in psychiatric hospitals
Urška Blažinšek, Joca Zorc, Brigita Skela Savič

38

Pojmovanje in doživljanje menstruacije pri študentkah babištva
Conceptualization and perception of the menstruation midwifery students
Anita Jug Došler, Ana Polona Mivšek, Maja Korošec

47

Nekateri vidiki doživljanja žensk ob operativnem posegu na rodilih: študija primera
Exploring the emotional and psychological aspects of gynaecologic surgery: case study
Špela Trojar, Jožica Ramšak Pajk

56

Zdravstvena pismenost: stanje koncepta in nadaljnji razvoj z vključevanjem zdravstvene nege
Health literacy concept: integration of definitions and the role of nursing in further development of the concept
Katarina Babnik, Tamara Štemberger Kolnik, Anita Bratuž

62

Pritisk na fundus med drugo porodno dobo
Fundal pressure during the second stage of labour
Jerneja Štinek, Ana Polona Mivšek, Anita Prelec

74

Kulturne kompetence medicinskih sester in babic
Cultural competences of nurses and midwives
Irena Loredan, Mirko Prosen

83

Digitalizacija Obzornika zdravstvene nege in njegova izposoja v knjižnicah v obdobju 2004–2010
Digitalisation and borrowing from libraries of the Slovenian nursing review in the period 2004–2010
Ema Dornik, Mojca Čížek Šajko, Davor Bračko

135

Razlike v asertivnem vedenju med študentkami zdravstvene nege in študentkami drugih fakultet – primerjalna študija
Differences of assertive behaviour among female nursing students and female students of other faculties –
a comparative study
Sabina Ličen, Nadja Plazar

148

Odnos do dela s starostniki med kliničnimi mentorji
Clinical mentors' attitudes towards working with older adults
Simona Hvalič Touzery, Angela Kydd, Brigita Skela Savič

157

Kajenje v povezavi s kronično obstruktivno pljučno boleznijo
Smoking and chronic obstructive pulmonary disease
Marinka Župec, Mateja Lorber

169

Vpliv bioloških zdravil na kakovost življenja bolnikov z revmatološkim obolenjem
The impact of biologics on the quality of life of people affected by rheumatic diseases
Mojca Dobnik, Mateja Lorber, Artur Pahor

177

Dejavniki tveganja za pojav bolečine v križu pri mladostnikih
Risk factors for the development of back pain at young ages
Sonja Hlebš, Miša Gorjanc

184

Priprava moških na rojstvo otroka in očetovstvo Preparing men for childbirth and paternity <i>Nika Clemente, Mirko Prosen</i>	194
Vključevanje poklicnega profila šolska medicinska sestra v slovenske šole: vidik učiteljev in zdravstvenih delavcev Introduction of school nursing in Slovenia: the teachers' and health care professionals' views <i>Tanja Torkar, Irena Grmek Košnik, Brigita Skela Savič</i>	224
Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije med študenti zdravstvene nege v času študija The use of information-communication technology among nursing students during their course of study <i>Sabina Ličen</i>	236
Vpliv dejavnikov tveganja na težave v spolnosti pri moških po petdesetem letu starosti Sexual dysfunction and related risk factors in men aged 50 years or more <i>Ana Habjanič, Alenka Topolovec, Miljenko Križmarič</i>	247
Komunikacija in kakovost odnosov med medicinsko sestro in starostniki v patronažnem varstvu Communication and quality of relations between community nurses and elderly people in community health care <i>Ana Perušek, Joca Žurc, Brigita Skela Savič</i>	253
Možnosti obravnave oseb z demenco Ways of caring for dementia patients <i>Urška Telban, Marija Milavec Kapun</i>	260
Sindrom izgorevanja pri zaposlenih v nujni medicinski pomoči Burnout syndrome in emergency medical assistance team <i>Nika Kugonič</i>	268
Spolna vzgoja v srednjih šolah: stališča ljubljanskih srednješolcev do nekaterih vprašanj o spolnosti Sex education in secondary schools: the stance of secondary schools students from Ljubljana on some sex-related issues <i>Aleksandra Žalar, Evita Leskovšek</i>	300
Pomen interneta za zdravje mladostnikov in izzivi za vzgojo za zdravje v osnovnem zdravstvenem varstvu Effects of internet use on youth health and challenges for health education in primary health care <i>Jožica Pirnat, Brigita Skela Savič</i>	309
Ocena rabe alkohola pri študentih zdravstvene nege s pomočjo vprašalnika AUDIT Assessment of alcohol use among nursing students with AUDIT questionnaire <i>Urška Bogataj, Nadja Plazar</i>	317
Razumevanje koncepta »umiranja z dostojanstvom« pri medicinskih sestrah v paliativni oskrbi 'Dying with dignity' - the palliative care nurse's awareness of this concept <i>Alenka Mimič, Anja Simonič, Brigita Skela Savič</i>	325
Preprečevanje prenosa ESBL-pozitivnih bakterij v domu starejših občanov in ozaveščenost negovalnega osebja Preventing transmission of ESBL-producing bacteria in an old people's homes and awareness of the nursing staff <i>Sabina Fijan, Katja Pavlič, Ana Habjanič</i>	333
Zlorabe starostnikov na primeru doma za starejše Elder abuse in old people's homes <i>Jasna Šmit, Ljiljana Leskovic</i>	338
NOVOSTI – IZKUŠNJE – POBUDE – ODMEVI/ADVANCES – EXPERIENCE – SUGGESTIONS – RESPONSES Zdravstvena nega in oskrba v slovenski vojski Military nursing in Slovenia <i>Dragica Milavec</i>	90
Strategija razvoja zdravstvene nege in oskrbe v sistemu zdravstvenega varstva v Republiki Sloveniji za obdobje od 2011 do 2020: povzetek Nursing and health care development strategy within the health care system of the Republic of Slovenia (2011–2020): summary <i>Saša Kadivec, Brigita Skela Savič, Zdenka Kramar, Darinka Zavrl Džananović, Branko Bregar</i>	97
KNJIŽNE NOVOSTI/BOOK NOVELTIES Novosti v knjižnicah: december 2012 – februar 2013 Novelties in libraries: December 2012 – February 2013 <i>Ema Dornik, ed.</i>	113
Novosti v knjižnicah: marec – maj 2013 Novelties in libraries: March – May 2013 <i>Ema Dornik, ed.</i>	202
Novosti v knjižnicah: junij – avgust 2013 Novelties in libraries: June – August 2013 <i>Ema Dornik, ed.</i>	276
Novosti v knjižnicah: september – november 2013 Novelties in libraries: September – November 2013 <i>Ema Dornik, ed.</i>	345